

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITA DI CAPODISTRIA
Verdijeva ulica 10
6000 Koper - Capodistria

OKOLJSKO POROČILO

ZA OPN MESTNA OBČINE KOPER - POVZETEK -

Domžale, januar 2021
dopolnitev oktober 2021, december 2021

OKOLJSKO POROČILO

Domžale, januar 2021
dopolnitev oktober 2021, december 2021

Naročnik:	MESTNA OBČINA KOPER COMUNE CITA DI CAPODISTRIA Verdijeva ulica 10 6000 Koper - Capodistria		
Ime plana:	OPN Mestne občine Koper		
Območje plana:	Mestna občina Koper		
Ime dokumenta:	Okoljsko poročilo za OPN Mestne občine Koper - POVZETEK -		
Izdelovalec:	IPSUM, okoljske investicije, d.o.o. Ljubljanska 72 1230 Domžale		
Številka projekta:	366/20		
Vodja projekta:	Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem.		
Podpis in žig:			
Sodelovali:	<u>Geologija Idrija d.o.o.:</u> Jože Janež, univ. dipl. inž. geol., IZS RG 0026	<u>RRD, Regijska razvojna družba d.o.o.</u> Borut Ulčar, univ. dipl. inž. arh., ZAPS A-0415 Martina Rotar, univ. dipl. inž. arh. ZAPS A-1155	<u>Ipsum, d.o.o.:</u> Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem. IZS T-0582 Tanja Sunčič, univ. dipl. biol. Nataša Zupančič, univ. dipl. biol. Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd.
Ključne besede:	Občinski prostorski načrt, Mestna občina Koper, namenska raba prostora, okoljski cilji, vpliv plana, omilitveni ukrepi, vode, poplave, vodovarstveno območje, kmetijska zemljišča, kulturna dediščina, biotska raznovrstnost, varovanje zdravja ljudi, oskrba s pitno vodo		

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	4
NAMEN IN POTEK PRIPRAVE OKOLJSKEGA POROČILA	5
TLA	5
KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	6
GOZD	8
POVRŠINSKE VODE.....	9
POPLAVNA IN DRUGA OGROŽENA OBMOČJA	11
PODZEMNE VODE.....	13
MORJE.....	14
KOPALNE VODE.....	15
NARAVA.....	16
KULTURNA DEDIŠČINA.....	17
KRAJINA	17
PODNEBNE SPREMEMBE	19
ZRAK	19
OBREMENITVE S HRUPOM.....	21
SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE	23
ELEKTROMAGNETNO SEVANJE.....	24
OSKRBA S PITNO VODO.....	25
ZDRAVO IN KAKOVOSTNO ŽIVLJENJSKO OKOLJE	27
ČEZMEJNI VPLIV	27
SKLEPNA OCENA	28

POVZETEK

Vsebina in cilji obravnavanega plana

Okoljsko poročilo (v nadaljevanju OP) v postopku celovite presoje vplivov na okolje (v nadaljevanju CPVO) se nanaša na **Občinski prostorski načrt Mestne občine Koper** (v nadaljevanju OPN), ki ga v skladu z Zakonom o urejanju prostora pripravlja Mestna občina Koper. V skladu z 273. členom tega zakona se šteje kot občinski prostorski plan – prostorski strateški akt, s katerim občina na temelju Strategije prostorskega razvoja Slovenije uskladi in določi cilje in prednostne naloge prostorskega razvoja občine, naselja v omrežju naselij in njihovo vlogo, zasnovo omrežja gospodarske javne infrastrukture, zasnovo družbene infrastrukture lokalnega pomena, prednostna območja za razvoj dejavnosti, ki so pomembne za občino in območja, za katera se izdelata urbanistična ali krajinska zasnova. Okoljsko poročilo v svoji vsebini obravnava tako strateški kot izvedbeni del OPN. Z OPN želi MO Koper zagotavljati in vzdrževati:

- okolje najvišje kakovosti, ki vključuje tako varovalni kot razvojni vidik (trajnostni prostorski razvoj),
- kakovostno življenjsko in bivalno okolje tako v urbanih središčih kot v zalednem delu Obale, pri čemer bo stremela k uravnoteženemu razvoju celotnega območja MO Koper
- zmanjšanje pritiskov na obalni del občine z večanjem privlačnosti podeželskega zaledja in zmanjšanjem zgoščenosti obalnega območja
- možnosti za samooskrbno lokalno pridelavo kakovostne hrane,
- močnejšo in bolj konkurenčno gospodarstvo v vseh panogah oziroma sektorjih (primarni, sekundarni, terciarni, kvartarni sektor), pri čemer ima ključno vlogo razvoj mednarodnega pristanišča Koper, v povezavi z vsemi podpornimi dejavnostmi,
- ohranjanje istrske prostorske in kulturne krajine kot celote z upoštevanjem krajinske pestrosti in prvin, ki prispevajo k njeni prepoznavnosti, s tem pa tudi k ohranjanju biotske raznovrstnosti,
- celostno ohranjanje in upravljanje kulturne dediščine in narave, vključno z zaščito in ohranjanjem morskega okolja,
- izvajanje prednostnih razvojnih nalog, kot so razvoj trajnostne mobilnosti (intermodalni potniški terminal), usmerjanje proizvodnih območij stran od goste stanovanjske poselitve (cona Dekani, Srmin, Cimos-jug) ter reurbanizacija opuščenih con znotraj zgoščene poselitve mesta Koper, izkoriščanje strateške prometne lege z vzdržnim prostorskim razvojem ter hkratnih ohranjanjem okolja in njegovih delov.

OPN temelji tudi na **okoljevarstvenih ciljih, določenih na mednarodni ravni**, ki izhajajo iz dokumentov, kot so:

- Mediteranska strategija trajnostnega razvoja, UNEP/MAP (2006), ki nagovarja k sledenju ciljev trajnostnega razvoja ter krepitvi miru, stabilnosti in blaginje;
- Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 (2015), katere namen je med drugim odpraviti vse oblike revščine, se spopasti z neenakostjo in se bojevati proti podnebnim spremembam;
- Evropski zeleni dogovor (2019), na podlagi katerih bo Evropska unija do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina na svetu – ukrepi zajemajo zmanjšanje izpustov, naložbe v vrhunske raziskave in inovacije, zelene tehnologije in trajnostne rešitve ter ohranjanje evropskega naravnega okolja;

- Evropska konvencija o krajini (2000), ki veleva zagotavljanje skrbi za krajino, izpostavlja zahtevo po ohranjanju prepoznavnosti krajin.
- Ramsarska konvencija (1971), ki se nanaša na ohranjanje in trajnostno rabo mokrišč,
- Barcelonska konvencija (1976 in 1995), vključno s Protokolom o celovitem upravljanju obalnih območij v Sredozemlju (ICZM), ki podaja okvir za celovito upravljanje sredozemskih obalnih območij ter določa, da je treba na obalnih območjih vzpostaviti območja obalnega pasu kot posebnega upravljaljskega pasu,
- Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje (2017), ki izpostavlja pomen kulturne dediščine za družbo, prostorski in gospodarski razvoj.

Okoljsko poročilo je presojalo celotno območje občine, tudi tiste površine, ki jih OPN iz veljavnih planskih aktov povzema kot stavbna zemljišča, a se do danes še niso realizirala (urbanizirala). Glede na velikost občine, obstoječo prometno infrastrukturo, kontinentalnih in submediteranskih podnebnih vplivov, stika kopnih in morskih okolij ter hidrogeoloških lastnosti površja, so v okoljskem poročilu obravnavani praktično vsi deli okolja.

Namen in potek priprave okoljskega poročila

OP je strokovno gradivo in sestavni del postopka CPVO. Izdela se na podlagi 41. člena Zakona o varstvu okolja in na podlagi Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje. Namen OP je opredeliti stanje okolja in podati usmeritve za pripravo strateškega dela OPN, ugotoviti, opisati in ovrednotiti pomembne vplive izvedbe plana na okolje, naravne vire, naravo, krajino, kulturno dediščino in človekovo zdravje, možne alternative ter podati omilitvene ukrepe. Priprava OP je bila usmerjena v preveritev upoštevanja zakonskih določil glede varovanja okolja, ob hkratnem izboljšanju obstoječega in predvidenega stanja okolja ob v OPN začrtanem prostorskem razvoju. Pri tem so bili za optimizacijo ter zmanjšanje vplivov izvedbe OPN na okolje podani nekateri omilitveni ukrepi, ki so bili namenjeni optimizaciji in izboljšanju odloka. Namen ocenjevanja vplivov torej ni bil verifikacija plana, temveč njegova izboljšava na način, da bo ta povzročil čim manjše vplive na okolje in vsebine varstva okolja, naravnih virov in vrednot v prostoru ter človekovega zdravja ustrezno naslavljal.

Alternativne možnosti prostorskega razvoja občine niso bile pripravljene. Ocenjeno je bilo, da je bolj smiselna ponavljajoča se optimizacija plana. Tako tudi ocenjevanje vplivov v OP ne temelji na izbiri najboljših alternativ, temveč na nadaljnji optimizaciji plana. Posebne težave pri pripravi OP niso bile zaznane.

Tla

Ozemlje občine Koper gradijo kamnine, ki stratigrafsko obsegajo obdobja od spodnje, srednje in zgornje krede, paleocena in eocena. Slednje se odraža tako na rabi prostora, kot tudi pri pojavljanju posameznih procesov tal (erozija, plazenje, odvodnja padavinske vode). Pomemben gradnik procesov v tleh predstavljajo flišni sedimenti. Flišne plasti so na generalen, skoraj vodoraven položaj plasti v stabilnostno ugodnem položaju. Pobočja so zaradi hitrega preperevanja glinovcev in meljevcev podvržena potencialnemu drsenju. Zaradi geološke sestave tal, vodoneprepustne flišne podlage in glinaste preperine, je večji del MO Koper erozijsko ogrožen in z večjim številom manjših usadov ali večjih plazov, ki so bodisi že sanirani, bodisi urejeni samo delno ali še nesanirani. Nekateri vplivajo samo na neposeljena, kmetijska ali gozdna zemljišča, nekateri tudi na pozidana zemljišča in objekte. Usadi se pojavljajo predvsem ob večjih enkratnih padavinah (npr. v brežinah cest, ob vodotokih, ali

ob in v naseljenih, ki se širijo po pobočjih, npr. Semedela), medtem ko so večji plazovi zaradi razmočenosti terena s talno vodo stalni. Največji še ne dokončno saniran plaz je plaz Krnica, ki ogroža celotno vas. Fliš spada med mehke kamnine in zaradi erozijskih in denudacijskih procesov hitro prepereva. Na kraškem območju severno od kraškega roba imamo na kraški planoti relief, za katerega je značilno intenzivno kemično raztapljanje karbonatnih kamin (apnencev in dolomita). Pod površjem poteka podzemno kraško pretakanje vode.

Po Pedološki karti Slovenije se na flišnih območjih pojavljajo različni tipi tal. Na apnenčevem površju za kraškim robom se pojavljata dva tipa prsti; rendzina na apnencu ter rjava pokarbonatna tla na apnencu.

V splošnem velja, da bo razvojno naravnan OPN s širitvijo urbaniziranih površin vplival na zmanjševanje površin naravnih tal, v primeru neustreznih posegov lahko vpliva tudi na slabšanje kakovosti tal ter na erozijsko ogroženost, večjo hitrost in količino površinskega odtoka voda in pojavljanje plazov. Trajnostni razvoj zato mora vključevati tudi čim večje varstvo tal. Vpliv na naravnih tal ima urbanizacija (zmanjševanje obsega) ter sprememba rabe površin (iz gozda v kmetijsko rabi, iz primarne v stavbna zemljišča). Pri tem je pomembno, da se z OPN ne povzroča dodatnih erozijskih procesov tal, plazenja ter usadov in da se pri tem upošteva ustrezen način odvodnjavanja padavinske vode z namenom ohranjanja stabilnosti tal. Pri tem je pomemben dejavnik kmetijstvo z vinogradniško dejavnostjo, ki se praviloma umešča na dvignjene lege, pri čemer gre širitev tovrstnih površin na račun gozda. Za strateški del so tako podani ukrepi za zmanjšanje vpliva na obseg in kakovost naravnih tal. Erozijsko so najbolj problematična zaledna območja pod kraškim robom, kjer pa se z OPN načrtujete zadržan razvoj, brez večjih posegov v prostor.

Ocenjeno je, da bo vpliv strateškega dela OPN MO Koper na tla, predvsem s stališča zmanjšanja vplivov erozije in zemeljskih plazov, nebitven zaradi omilitvenih ukrepov (C) - kemijsko stanje tal, površina kakovostnih tal ter namenska raba naravnih tal ostaja enaka, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Za izvedbeni del je ugotovljeno, da bo vpliv na tla nebitven (B), saj so posegi v prostor načrtovani tako, da se ne pričakuje poslabšanja kakovosti ter obsega naravnih tal

Omilitveni ukrepi so usmerjeni v varstvo pred erozijo in nastanek zemeljskih plazov, pri čemer se upošteva stanje v prostoru. Dodatno spremljanje stanja okolja ob izvajanju plana ni potrebno. MO Koper spremlja predvsem erozijske procese in morebitno nastajanje zemeljskih plazov.

Kmetijska zemljišča

Razvoj kmetijstva v občini je usmerjen v spodbujanje gospodarsko pomembnih panog: vinogradništvo, zelenjadarstvo, oljkarstvo in sadjarstvo. Zaradi ohranjanja kulturne krajine predvsem v povezavi z ohranjanjem poseljenosti podeželskega zaledja, turizmom in rekreacijo se spodbuja tudi razvoj tradicionalnih panog kot je živinoreja, poljedelstvo ribištvo in ribogojstvo. Prednostna območja za razvoj kmetijstva z večjim pridelovalnim potencialom v občini so območja varovanja kmetijskih zemljišč največje ustreznosti na priobalnih ravnicah, v nizkem gričevnatem pasu agrarne krajine ter v podoljih podeželskega zaledja. Na celotnem območju MO Koper je 29 % zemljišč z zelo visoko, visoko in srednjo kmetijsko pridelavo, 68 % zemljišč z nizko in zelo nizko kmetijsko pridelavo ter 3 % urbaniziranih zemljišč. 2/3 najboljših kmetijskih zemljišč v MO Koper se uvršča med zemljišča z zelo visoko, visoko ali srednjo vrednostjo kmetijske pridelave. Izkoriščanje potenciala za kmetijsko pridelavo v MO Koper pa je odvisno tudi od drugih dejavnikov, ki se nanašajo predvsem na omejitve z vidika dostopnosti, omejitev v prostoru (vodovarstvena območja, zavarovana območja narave, poplavna območja,...), lastništva in možnosti namakanja.

Kmetijstvo je kot ena izmed pomembnih dejavnosti v občini izpostavljeno med cilji prostorskega razvoja občine. Eden izmed pomembnejših interesov občine je ohranjati in razvijati kmetijsko dejavnost. Učinkovito povezovanje kmetijstva in kmetijskih dopolnilnih dejavnosti, gozdarstva, varstva voda ter varstva narave in krajine z razvijajočim se turizmom in podjetništvom, lokalnimi storitvami in drugimi načini zaposlovanja, bo prispevalo k ohranjanju in spodbujanju razvoja podeželja ter bo glavni steber močnega podeželskega gospodarstva v lokalnih središčih. Zaradi ohranjanja kulturne krajine predvsem v povezavi z ohranjanjem poseljenosti podeželskega zaledja, turizmom in rekreacijo se spodbuja tudi razvoj tradicionalnih panog kot je živinoreja, poljedelstvo ter na morju in v obalnem pasu razvoj ribištva in ribogojstva. Zasnova prostorskega razvoja občine ne predvideva večje strateške širitve stavbnih zemljišč. Na nekaterih območjih se načrtujejo krčitve gozdnih zemljišč predvsem za potrebe razvoja in širitve vinogradniških površin. Za poselitvena območja je prednostno predviden notranji razvoj v obstoječih okvirih ter usmerjanje novih dejavnosti in kapacitet na obstoječe proste površine v naseljih. Kmetijske površine so pomemben gradnik krajine v občini in so vključene določila razvoja in varstva krajine

Zasnova prostorskega razvoja občine načrtuje večje strateške širitve stavbnih zemljišč na območju mesta Koper ter Bertokih s Pradami v okviru mej urbanističnega načrta ter širitve v naselju Dekani. Te površine so namenjene za dolgoročni razvoj naselij, kjer se glede na faznost načrtuje najkasnejša faza razvoja širitve poselitve. Širitev naselja Bertoki in Prade se z OPN opredeljuje kot edina večja ter razvojno usmerjena širitev na območju kmetijskih zemljišč, namenjenih za stanovanjsko gradnjo. Širitev se načrtuje na najboljših kmetijskih površinah, kjer je boniteta tal visoka. Enako velja tudi za drugo pomembno strateško širitev stavbnih zemljišč, to je širitev proizvodnih površin v Dekanih

Ocenjeno je, da bo vpliv strateškega dela OPN MO Koper na kmetijstvo in kmetijske površine pozitiven (A) – Plan celostno prepozna pomen kmetijstva. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine vključujejo krepitve dejavnosti kmetijstva, bistveno pripomorejo k ohranjanju kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter prispevajo k krepitvi potencialov za kmetijstvo. Prostorski razvoj bo imel pozitiven vpliv na kmetijstvo, kmetijske površine.

Pri izvedbenem delu je zaradi širitve naselja Bertoki ter proizvodnega območja v Dekanih, ki se načrtujeta v vseh pogledih na za kmetijstvo zelo primernih zemljiščih, podan omilitveni ukrep. Ocenjeno je, da se z OPN načrtuje zmanjšanje kmetijskih površin za približno 72 ha. Bilanca nezazidanih stavbnih zemljišč v občini kaže, da je v zalednem delu precej stavbnih zemljišč, ki še niso pozidana. Zaradi sprememb namenske rabe (širitve stavbnih zemljišč) na območju kmetijskih površin se, z namenom ohranjanja bilanc kmetijskih površin in zagotavljanja kmetijske rabe, zato izdelava strokovna podlaga za ukrepe na kmetijskih zemljiščih in sicer na tistih površinah, ki so po veljavni namenski rabi opredeljene kot stavbna zemljišča ali kmetijska zemljišča v zaraščanju.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbenega dela OPN MO Koper na kmetijstvo in kmetijske površine nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Plan deloma prepozna pomen kmetijstva. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine deloma vključujejo dejavnost kmetijstva, delno ohranjajo obstoječe stanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti, potenciali za kmetijstvo so delno upoštevani. Prostorski razvoj bo imel nebistven vpliv na kmetijstvo in kmetijska zemljišča, vendar so potrebni omilitveni ukrepi.

Posebno, s planom povezano spremljanje stanja s strani MO Koper, ni potrebno.

Gozd

Gozdne površine v MO Koper pokrivajo ca. 47 %. Močan vpliv na pojavljanje in vrsto vegetacije ima orografija, predvsem na območju fliša. Na flišnem delu območja in rečnih naplavinah je razvit površinski vodni odtok. Prisotnih je veliko potokov s stalnimi in občasnimi tekočimi vodami, nekateri imajo značaj hudournikov. Za predel Krasa, Brkinov in Istre je značilen več tisočletij trajajoč močan vpliv intenzivne izrabe prostora v kmetijske namene, ki je povzročila tudi velike spremembe glede ohranjenosti rastišč, zato se danes gozdni sestoji precej razlikujejo od naravne podobe. Prevladujejo večnamenski gozdovi z 95 % deležem glede na vse gozdne površine. Na območju občine so v skladu z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom opredeljene varovalni gozdovi, ki se nahajajo predvsem na območju kraškega roba in na strmih, eroziji podvrženih pobočjih na območju doline Dragonje ter v okolici Tinjana, Pregare in Gradina ter dva gozdna rezervata. Med vsemi gozdnimi funkcijami so najmanj poudarjene proizvodne funkcije gozda. V povezavi z značilnostjo reliefa ter obstoječo rabo prostora so najbolj pomembne ekološke funkcije gozda, med katerimi najbolj poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Poleg nje sta na prvi stopnji poudarjenosti ekoloških funkcij tudi hidrološka funkcija (na vodovarstvenem območju Rižane), funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (gozdni koridorji v kmetijski krajini) ter klimatska funkcija (okolica večjih naselij). Med socialnimi funkcijami gozdov najbolj izstopajo higiensko-zdravstvena funkcija, rekreacijska funkcija ter estetska funkcija. Celotno območje Kraškega GGO sodi v območje zelo velike in velike požarne ogroženosti. Enako velja tudi za vse gozdove na območju MO Koper. 72 % gozdov v GGO Sežana spada v 1. ali 2. stopno požarne ogroženosti. Pogostnost požarov je največja v zimskem in poletnem sušnem obdobju.

Cilj upravljanja gozdnih površin Mestne občine Koper je, da se ohranja gozdne površine, ob hkratnem upoštevanju razvojnih potreb. Ohranjanje gozdov bo pripomoglo k ekološki stabilnosti krajine in krajinske podobe prostora, zagotovljeni bodo tudi multiplikativni okoljski učinkih, kot je preprečevanje nastanka erozije tal zaradi odstranjevanja gozda in delovanja površinskih voda. Ohranjanje gozdov, predvsem na izpostavljenih (strme površine, nad klifi, ob vodotokih) površinah, ohranja poudarjenost vseh gozdnih funkcija na prvi stopnji. Načrtovan razvoj prostora je takšen, da se ohranja poudarjenost ekoloških ter socialnih funkcij gozda. Slednje je najbolj pomembno v obalnem pasu, kjer je prisotna največja koncentracija poselitve. Za izboljšanje določil Odloka OPN je podan ukrep za strateški del in sicer, da se poudari pomen ohranjanja gozdnih površin v priobalnem pasu z namenom blaženja posledic podnebnih sprememb. Prav tako je dodan ukrep, da se pri posegih izven območij poselitve ohranja poudarjenost gozdnih funkcij.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbenega dela OPN MO Koper na gozdarstvo in gozd nebistven (B) – zasnova gozdarstva in varovanje gozdnih površin v OPN večinoma ohranja sklenjene površine gozdnih sestojev in poudarjenost njihovih funkcij. Kljub manjšim posegom v gozdni prostor se sklenjenost gozdnih površin ohranja. Ohranjajo se tudi vse gozdne funkcije na prvi stopnji poudarjenosti. Prostorski razvoj ne bo imel bistvenega vpliva na trajnostno rabo naravnega vira.

V izvedbenem delu je prepoznan pomen vseh varovalnih gozdov in gozdov s posebnim pomenom, kot tudi prepoznana velika ali zelo velika požarna ogroženost. Iz tega razloga morajo biti vse dejavnosti v prostoru temu prilagojene, kar je v Odloku ustrezno ovrednoteno. Prav tako vsi podrobni izvedbeni pogoje za gradnjo in posege na gozdnih zemljiščih sledijo določilom gozdnogospodarskega načrta. Zagotovljeno je ohranjanje poudarjenosti gozdnih funkcij. Gozdni prostor je privlačen del odprtega prostora za odvijanje športa in rekreacije. V Odloku o OPN je določeno, da se rekreacijske

peš in kolesarske poti v odprti krajini vodijo po obstoječih poljskih in gozdnih poteh. Iz strateškega dela Odloka OPN izhaja, da se v prostoru že uporabljajo obstoječe rekreacijske peš in kolesarske poti v hribovitem zaledju občine, ki se v prostoru pojavljajo stihijsko, so neuskaljene in nelegalne, kar lahko privede do škodljive rabe gozdnega prostora. Občina si bo prizadevala razvijati namensko kolesarsko infrastrukturo, ob upoštevanju omejitev v prostoru. Vsakršno usklajeno urejanje rekreacijskih površin pripomore k ohranjanju gozdnega prostora ter njegovih funkcij. Z OPN se spreminja primarna namenska raba iz gozdov v kmetijske površine na skupni površini 10,9 ha. Takšna območja posegajo v robne predele gozdnih površin, tako da se sklenjenost gozdnih sestojev, ob načrtovanih krčitvah, ohranja. Z OPN se načrtuje tudi širitev pridobivalnega prostora kamnoloma Elerji proti zahodu, na gozdne površine, za kar je podan ukrep za zmanjšanje vpliva. Robove kamnoloma se oblikuje tako, da se odstrani vse drevje in korenine znotraj varovalnega pasu, širine ene drevesne višine. V gozdnih površinah v okolici kamnoloma, se ohrani podrast. Vsa robna nagnjena drevesa je potrebno odstraniti. V kolikor je mogoče, se oblikuje nov stopničast gozdni rob. Za zagotavljanje stabilnosti novih odkopnih brežin se zagotovi ustrezno odvodnjavanje padavinske vode z namenom zagotavljanja stabilnosti terena.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbenega dela OPN MO Koper na gozdarstvo in gozd nebitven (B) – zasnova gozdarstva in varovanje gozdnih površin v OPN večinoma ohranja sklenjene površine gozdnih sestojev in poudarjenost njihovih funkcij. Kljub manjšim posegom v gozdni prostor se sklenjenost gozdnih površin ohranja. Ohranjajo se tudi vse gozdne funkcije na prvi stopnji poudarjenosti. Prostorski razvoj ne bo imel bistvenega vpliva na trajnostno rabo naravnega vira.

Spremljanja stanja povezanega z izvajanjem OPN, ni potrebno.

Površinske vode

Na območju MO Koper se nahajajo naslednji vodotoki: Dragonja, Drnica, Osapska reka, Badaševica in Rižana. Površinske vode v MO Koper so tesno povezane z geološko zgradbo območja. Na skrajnem vzhodu je površje marsikje zakraselo, zato so nekateri predeli brez površinskih voda. Na flišu se je razvila rečna mreža s številnimi vodotoki, vendar med poletno suši mnogi presahnejo. Kakovostno stanje Rižane in Badaševice na območju MO Koper se spremlja na več merilnih mestih. Iz monitoringa kemijskega stanja obeh vodotokov izhaja, da sta bila na merilnih mestih v letih 2018 oba v dobrem kemijskem stanju. Prav tako je bilo v letu 2018 ugotovljeno dobro ekološko stanje obeh vodotokov. Na območju občine je le za vodotok Dragonja (vodno telo VT Dragonja Brič – Krkavče) določen referenčni odsek dolvodno in gorvodno od referenčnega odseka vodotoka. Referenčni odseki so odseki vodotokov in obale jezer, na katerih so referenčna mesta, ki so mesta z le zelo majhnimi spremembami hidromorfoloških, fizikalno-kemijskih in bioloških elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda. Pomemben pozitiven vpliv na kakovost vodotokov ima urejeno odvajanje in čiščenje odpadne komunalne vode. Na območju MO Koper je to ustrezno urejeno preko več čistilnih naprav, od katerih je največja CCN Koper. Nanjo je Priključenih približno 26.000 prebivalcev ter večji industrijski obrati (mednarodno pristaniščne Koper, Cimos, Intereuropa, Vinakoper...). Javna gospodarska služba vzdržuje 11 kanalizacijskih sistemov. V Mestni občini Koper je bilo v letu 2018 na javno kanalizacijsko omrežje priključeno 72 % prebivalstva.

Velik del MO Koper, z izjemo samega mesta Koper in manjšega dela zaledja, je erozijsko ogroženega. Tako se celotno gričevnato zaledje obale ter območje Kraškega roba nahaja v območju kjer so

potrebni tako zahtevni zaščitni ukrepi varstva pred erozijo. Erozijska območja s predvidenimi običajnimi zaščitnimi ukrepi ter območja s strogim varovanjem se nahajajo v manjšem obsegu.

Upravljanje z vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči obsega varstvo voda, urejanje voda ter odločanje o rabi voda. Ločimo splošno rabo voda, ki vključuje vodo za kopanje, pitje ali druge osebne potrebe, če ni pogojena z uporabo posebnih naprav (vodne črpalke in podobno) ter posebno rabo voda. Slednja se izvaja na podlagi podeljene vodne pravice za rabo voda. Vodna pravica za rabo vode se podeli v obliki vodnega dovoljenja ali koncesije za rabo vode. Na območju MO Koper je podeljenih več dovoljenj za rabo vode, ki so večinoma namenjeni za namakanje kmetijskih površin ali za odvzeme iz vodovodnega sistema. Podeljena so tudi dovoljenja za rabo vode za dejavnost naravnih kopaljš ter vstopno-izstopna mesta.

Dobro stanje površinskih voda lahko ogrožajo različni viri potencialnega onesnaženja od komunalnih do industrijskih odpadnih vod ter neurejenih odlagališč različnih odpadkov. Ti viri so največkrat točkovni. K onesnaženju voda doprinesejo tudi emisije nevarnih snovi iz razpršenih virov, med drugim uporaba fitofarmaceutskih sredstev v kmetijstvu. Usmeritve za rabo prostora v neposredni bližini vodotokov in v priobalnem pasu v OPN so takšne, da zagotavljajo ohranjanje obstoječe kakovosti vodotokov oziroma jo z ukrepi celo izboljšujejo. Varujejo se gozdne površine ter obvodna vegetacija ob vodotokih, ohranjajo je retencijske površine. Z namenom izboljšanja sedanjega stanja se z Odlokom prepozna pomen odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. MO Koper bo z OPN zagotavljala najvišji nivo oskrbe, zmožljivosti in zanesljivosti sistema vseh vrst gospodarske javne infrastrukture v mestu Koper kot urbanem središču občine in v suburbanem pasu. V podeželskem zaledju bodo zagotovili standarde komunalne opremljenosti, ki med drugim vključujejo odvajanje odpadne komunalne vode v sklopu javnih sistemov za območja z večjo koncentracijo poselitve, kjer je obvezna izgradnja javnega kanalizacijskega sistema skladno z državnim operativnim programom za odvajanje in čiščenje odpadne vode. Za MO Koper so, razen v obmorskem pasu, značilna manjša razpršena naselja v zaledju. Takšen način poselitve otežuje izgradnjo skupnega komunalnega omrežja za odvajanje odpadne vode. V teh območjih se dopušča tudi individualne sisteme za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod.

Pomemben vpliv na kakovost vodotokov ima tudi odvajanje padavinskih vod z urbanih površin. Z OPN se zagotavlja takšne ureditve, da bo v čim večji možni meri zmanjšan hipni odtok padavinskih voda z urbanih površin. Glede na usmeritve OPN v razvoj trajnostnega in ekološko usmerjenega kmetijstva ocenjujemo, da kmetijsko ne bo predstavljalo bistvenega tveganja za onesnaženje površinskih voda. Za zmanjšanje onesnaženja površinskih voda so v OPN navedeni splošni ukrepi, ki med drugim zajemajo ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov, ohranjanje retenzijskih sposobnosti območij, izboljšanje hidromorfološkega stanja na reguliranih vodotokih. Vse omenjeno pozitivno vpliva na kemijsko in ekološko kakovost površinskih vodotokov kot tudi morja. Odlok tako omogoča izboljšanje kakovosti vodotokov z ustreznim upravljanjem odpadnih vod in pogoji pridelave na kmetijskih zemljiščih, kar ima pozitivne vpliv na kakovost vodotokov, kot tudi morja. Za zmanjšanje onesnaženja površinskih voda so navedeni splošni ukrepi, ki vsi podpirajo okoljski cilj dobro stanje površinskih voda in preprečitev poslabšanja stanja. Bioloških obremenitev površinskih vodotokov na območju MO Koper ni, saj je poznana le ena delujoča ribogojnica sladkovodnih rib, to je na izviru Rižane. Z OPN določili je dopustna ureditev novih ribogojnic, pri čemer je potrebno preveriti vplive na kakovost površinskih voda.

Območje MO Koper sodi med erozijsko ogrožena območja. Večji del občine sodi v območja, kjer so potrebni zahtevni zaščitni ukrepi varstva pred erozijo. Za zmanjšanje erozijske ogroženosti ter plazljivosti tal je pomembno ohranjanje pokrovnosti tal ter načrtovanje urbanizacija na način, da le-ta ne pospešuje erozijskih procesov. OPN določa, da se površine na strmih pobočjih (nad 37 %) in

opuščenih terasnih površinah na severnih pobočjih in predvsem hudourniških ter erozijskih območji prepuščajo zaraščanju z gozdom. Prostorske ureditve in dejavnosti se izvajajo tako, da ne bodo sprožile naravnih procesov, ki lahko ogrožajo poselitev in druge rabe prostora ter človekove dejavnosti. Za preprečevanje in omejevanje škodljivega ali nevarnega delovanja voda (poplave, erozija ipd.) je pomembno redno vzdrževanje vodotokov in ustrezno urejanje vodotokov in obvodnih ureditev. OPN določa, da je na erozijskih območjih glede na stopnjo erozijske ogroženosti možno poseganje in gradnja ob predpogoju izvedbe strokovnega geomehanskega in geotehničnega poročila. OPN z določili urejanja prostora ne bo imel vpliva na rabo vode oziroma na že podeljene vodne pravice za rabo vode.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe strateškega dela OPN MO Koper na površinske vode, rabo vode ter erozijsko ogroženost, nebitven (B) – kemijsko in ekološko stanje površinskih voda se ne bo bistveno spremenilo, zato bo dobro stanje površinskih voda ohranjeno. Pokrovnost in raba tal se ne bo bistveno spreminjala oziroma bo delež površin, ki preprečujejo erozijsko delovanje površinskih voda ter hribinske premike, ostal najmanj enak.

Izvedbeni del OPN ustrezno naslavlja varstvo voda pri rabi in urejanju prostora. Pri urejanju vodnih in priobalnih zemljišč ter gradnji v njihovi bližini, se upošteva veljavne predpise s področja varovanja ter upravljanja voda. Prav tako so navedeni zakonsko določeni odmiki od meje priobalnih zemljišč vodotokov prvega in drugega reda, v primeru urejanja ali gradnje v njihovi bližini. Posreden vpliv na kakovost površinskih vodotokov ima lahko predvsem kmetijska raba zaradi rabe sredstev za gonjenje tal in zaradi širjenja kmetijskih zemljišč v bližino vodotokov. OPN navaja, da se ohranja vodotoke in obvodne vegetacijske pasove, kar ima pomembno vlogo pri ohranjanju obstoječega kemijskega in ekološkega stanja vodotokov. Regulacije vodotokov niso dovoljene. V primeru, da bi bile regulacije vodotokov zaradi potreb kmetijstva potreben, se jih v čim večji možni meri renaturira. S tem se zmanjša možnost eutrofikacije vode v poletnih mesecih, ko je vodnatost vodotokov najmanjša. Slednje zagotavlja ustrezno kakovost površinskih vodotokov. Z OPN se načrtuje razvoj nekaterih območij v neposredno bližino površinskih vodotokov, za kar so podani nekateri omilitveni ukrepi. Slednji se nanašajo na ohranjanje vegetacije ob vodotokih v primeru poseganja v njihovo bližino ter zagotovitev ustreznega odvajanja padavinske odpadne vode. Za ustrezno odvajanje padavinske vode je potrebno poskrbeti tudi z območja širitev kamnolomov Elerji ter Črni Kal in sicer tako, da se voda pred izpustom očisti v usedalniku. V primeru širitve stavbnih zemljišč na območje umetnih kanalov (širitve proizvodnih območij v Dekanih) je potrebno ves obstoječi sistem odvajanja padavinske vode s širšega območja kmetijskih površin je potrebno načrtovati na novo. Pri tem se ne sme poslabšati kakovostno stanje ter hidromorfološka zgradba odvodnikov, kamor se steka voda iz novih ali obstoječih jarkov. Struge obeh neimenovanih vodotokov znotraj območja EUP se ne spreminja.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe strateškega dela OPN MO Koper na površinske vode, rabo vode ter erozijsko ogroženost nebitven zaradi omilitvenih ukrepov (C) – Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda se ne bo bistveno, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Iz tega razloga bo dobro stanje površinskih voda ohranjeno.

Dodatno spremljanje stanja s strani MO Koper ni potrebno.

Poplavna območja

V slovenskem morju je opazen trend zviševanja gladine morja. Višina morja, pri kateri to začne poplavljeni slovensko obalo, znaša 300 cm mareografske višine. Rekordno število poplav je bilo v letih 2009 in 2010. Do poplav morja večinoma prihaja v jesensko-zimskem času, občasno tudi v

spomladanskih mesecih, število ekstremnih dogodkov se v zadnjih letih povečuje. Poglavitni vzrok poplav zaradi morja na slovenski obali je kombinacija treh dejavnikov: visoka plima ob jesenski ali spomladanski polni luni, nizek zračni pritisk in razmeroma močan jugo, ki povzroča precej visoke valove. Na območju MO Koper so prisotna poplavna območja ob večjih vodotokih Rižana, Badaševica, Dragonja s pritoki (Drnica, Pinjevec (Rokava)). Pred poplavami so ogrožena območja ob hudourniških vodah, območja ob depresijskih legah ter območja ogrožena zaradi poplavljanja vodotokov ali morja.

Odlok z določbami in navedbo ukrepov zagotavlja zmanjšanje intenzivnosti poplavljanja oziroma poplavne ogroženosti. Predvideno je ohranjanje naravnega poteka strug vodotokov. Omogoča se usmerjanje dejavnosti v prostoru izven poplavnih območij, vsi posegi v priobalnem pasu pa se načrtujejo tako, da je zagotovljena poplavna varnost in da se ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim. Vse razlivne površine se ohranjajo, kar povečuje poplavno varnost in zmanjšujejo poplavno ogroženost območja občine. Poplavno ogrožena območja ob morski obali se v odloku upošteva verjeten dolgoročni dvig gladine morja. Pri tem odlok omogoča, da širitev obale upošteva ogroženost obale tako zaradi poplavljanja kot tudi zaradi erozijskega delovanja morja. Odlok zagotavlja tudi varovanje pred erozijo tal, predvsem z ohranjanjem gozdnih površin. Vse rešitve za zagotavljanje poplavne varnosti ter erozijske ogroženosti vplivajo tudi na zmanjšanje posledic podnebnih sprememb.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe strateškega dela OPN MO Koper na poplavno varnost in drugo ogroženost nebitven (B) Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah bo ostala enaka. Poplavna varnost bo zagotovljena v enakem obsegu kot v trenutnem stanju.

Izvedbeni del Odloka določa rabo prostora ter posege v poplavnih območjih in območjih, ogroženih zaradi erozije voda. Določeno je, da so na poplavnih območjih prepovedane vse dejavnosti in posegi v prostor, ki imajo lahko v primeru poplavnih dogodkov škodljiv vpliv na vode, vodna ali priobalna zemljišča. Vsa načrtovanja rabe znotraj območja poplav morajo biti skladna z predpisi s področja varovanja ljudi in premoženja zaradi delovanja poplavnih voda. OPN z opredeljevanjem novih območij namenske rabe nikjer ne posega v razrede srednje in visoke poplavne nevarnosti, kar pripomore k ohranjanju obstoječe poplavne ogroženosti območij. Za vsa območja stavbnih zemljišč, kjer karte razredov poplavne nevarnosti niso izdelane in posledično niso določeni razredi poplavne nevarnosti, je v podrobnih prostorsko izvedbenih pogojih oziroma v usmeritvah za izdelavo OPPN določeno celovito urejanje in izdelavo hidrološko - hidravličnih študij. Na območjih, kjer so izdelane karte razredov poplavne nevarnosti in ogroženosti, je potrebno dosledno upoštevati pogoje, ki izhajajo iz predpisov. Nekatera območja obstoječih ureditev in nepozidanih stavbnih zemljišča ležijo na poplavno ogroženih območjih, kjer so razredi določeni, zato je potrebno podrobno namensko rabo prostora ter dopustne posege in gradnjo načrtovati tako, da je možno načrtovati celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne nevarnosti in ogroženosti.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbenega dela OPN MO Koper na poplavno varnost in drugo ogroženost nebitven (B) – Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah bo ostala enaka. Poplavna varnost bo zagotovljena v enakem obsegu kot v trenutnem stanju.

Spremljanje stanja škode po elementarnih nesrečah se izvaja preko komisij za ocenjevanje škode za vsako elementarno nesrečo posebej.

Podzemne vode

Obravnavno območje je del vodnega telesa podzemne vode Obala in Kras z Brkini. Isto telo obsega tudi vodovarstveno območje za vodno telo vodonosnikov Rižane. Hidrogeološko lahko kamnine na območju občine Koper razvrstimo v dve kategoriji: dobro prepustne plasti s kraško in razpoklinsko poroznostjo in slabo prepustne do neprepustne plasti. Prepustnost kraškega vodonosnika je odvisna od stopnje in vrste tektonske pretrtosti (razpoklinske, porušene in zdrobljene cone) ter od zakraselosti kamnine. Prepustnost apnencev lahko grobo ocenimo glede na gostoto jam. Izvir Rižane se napaja iz vodonosnika v njenem zaledju. Glavni odtok vode iz vodonosnika predstavlja prav izvir Rižane, ki se nahaja na stiku s slabo prepustnimi flišnimi kameninami. Kraško površje je zelo razgibano in hribovito. Podzemna voda je na večini kraškega dela zaledja v globini nad 100 m. Izvir Rižane ima zelo spremenljiv pretok. Količinsko stanje izvira Rižane je problematično v času suš, ko se izrazito poveča poraba vode. Dinamične zaloge v času izcejanja vodonosnika ne morejo dlje časa pokrivati zahtevanih količin pri turistično-sezonskem režimu črpanja. Statične zaloge, ki jih je možno izkoriščati, so majhne in ne predstavljajo pomembnih količin glede na zahteve sistema. Vodonosnik v zaledju izvira Rižane neposredno napajajo padavine, posredno pa voda potokov, ki pritečejo z območja Brkinov in poniknejo na stiku fliša s karbonatnimi kamninami. Območje Brkinov gradijo flišne kamnine in se po hidrogeoloških lastnostih bistveno razlikuje od pretežno karbonatnega dela zaledja. Večina vode odteče z območja Brkinov površinsko in podpovršinsko, z značilnim hitrim povečanjem odtokov po deževju. K ranljivosti vodonosnika največ pripomorejo zakraseli apnenci. Apnenci imajo kraško razpoklinsko poroznost in zadržijo zelo malo onesnaževala, ki ob ugodnih vremenskih pogojih po odprtih razpokah v kamnini izredno hitro odteče do podzemne vode. Kraško območje iz apnencev, med kraškim robom in Slavnikom, je uvrščeno v območje povišane naravne ranljivosti vodonosnika. Koncept ranljivosti vodonosnika temelji na dejstvu, da naravni sistem zagotavlja določeno stopnjo zaščite pred škodljivimi naravnimi in antropogenimi vplivi. Izvir Rižane je zavarovan z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Rižane. Vodovarstveno območje je razdeljeno na štiri območja; zajetje – cona 0, najozje, ožje ter širše vodovarstveno območje. Število porabnikov vode iz vodovodnega omrežja je močno odvisno od turistične sezone, ko se iz običajnih 85.000 poveča na 120.000 oseb. Rižanski vodovod se zato sooča predvsem s težavami v oskrbi v poletnih mesecih, ko je poraba vode največja, izdatnost vodnega vira Rižane pa minimalna in nezadostna za zagotavljanje nemotene oskrbe s pitno vodo.

Vpliv na podzemne vode je povezan tudi z vplivi na površinske vode in obratno, zato ukrepi za varstvo kakovosti površinskih voda pozitivno vplivajo tudi na kakovost podzemnih vod. Pomemben vpliv na kakovost podzemnih vod ima urejeno odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih voda, kar je z določili odloka o OPN ustrezno rešeno. Cilj v obalnih naseljih je 100 % priklop prebivalstva na kanalizacijo odpadnih komunalnih vod, ki se zaključi na čistilni napravi ustrezne kapacitete. Enako velja tudi za naselja v zaledju, kar se rešuje po posameznih aglomeracijah. Odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih voda je prepoznan kot pomemben ukrep za zagotavljanje kakovosti podzemne vode, saj je določeno, da morajo biti vsi objekti na območju, kjer je načrtovana gradnja kanalizacijskega omrežja ali le-to že obstaja, priključeni na javno kanalizacijo. Količinsko stanje vodonosnika podzemne vode se obnavlja s ponikanjem padavinske vode, kar je prav tak prepoznano kot pomemben ukrep v OPN, predvsem pri obnavljanju količinskega stanja podzemne vode. Izrednega pomena za varovanje kakovosti vodnega vira Rižana, ki je precej občutljivo na vsakršne spremembe rabe na površju. Odlok upošteva vodovarstvena območja, tudi preko vzdržnega in trajnostnega razvoja naselij znotraj območij posameznih vodovarstvenih pasov vira pitne vode.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe strateškega dela OPN MO Koper na podzemne vode nebitven (B)
– Kemijsko in mikrobiološko stanje ter količinsko stanje vodnega vira Rižana ostaja enako, količinsko

stanje lokalnih in individualnih vodnih virov ostaja enako.

Vpliv izvedbenega dela OPN na kakovostno in količinsko stanje podzemnih voda je podoben, kot pri površinskih vodah. Pomembna je ustrezna komunalna opremljenost območij ter ustrezno odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod. Drugih bistvenih vplivov na kakovost podzemnih voda ni prepoznati.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe izvedbenega dela OPN MO Koper na podzemne vode nebistven (B) – Kemijsko in mikrobiološko stanje ter količinsko stanje vodnega vira Rižana ostaja enako, količinsko stanje lokalnih in individualnih vodnih virov ostaja enako.

Dodatno spremljanje stanja s strani MO Koper ni potrebno.

Morje

Koprška občina je močno vezana na morje in obalo. Funkcionalno se morje in priobalni pas na območju MO Koper deli delita na pas v območju mednarodnega pristanišča Koper in na preostalo območje, ki vključuje pas urbanega dela mesta z iztekom v promenado od Žusterne do Izole. Stanje morja je za večino parametrov ocenjeno kot dobro. Najslabše je ocenjena druga stopnja obale – litorala mediolitoral (območje izmenjave plime in oseke). Za morje in obalni pas so prepoznani različni pritiski.

Potencialen vpliv na morje je bil prepoznan v sklopu strateškega in izvedbenega dela OPN. Vplivi na morje so podobni, kot pri površinskih vodah. Pojavijo se lahko točkovne, razpršene, hidromorfološke ter biološke obremenitve, ki neposredno vplivajo na kemijsko in ekološko stanje morja. Urejanje obalnih in maritimnih turističnih ureditev ima ob hkratnem poseganju v obrežni pas lahko bistven vpliv na ekosistem morje. Urejanje obale na že degradiranih območjih obale predstavlja neposreden, posreden, daljinski in trajen vpliv na morje. Ureditve obale v smislu gradnje infrastrukture za pomorski promet in turizem imajo lahko bistven vpliv na morje, saj lahko povzročijo fizične poškodbe infralitorala in imajo tudi posredni vpliv na morje ter naravo zaradi povečanega podvodnega hrupa, onesnaženja in povečanja možnosti sidranja na ohranjenih delih obale. Ureditve obale so naveden v 73. členu.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe strateškega dela OPN MO Koper na morje nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Kemijsko in ekološko stanje morja se ne bo bistveno spremenilo, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Zaradi izvede omilitvenih ukrepov se stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov, ključnih za ohranjanje morske biotske raznolikosti ter stanje meril in kazalnikov za opis dobrega stanja morskega okolja (11 deskriptorjev kakovosti) se ne bo bistveno spremenilo. Iz tega razloga bo dobro stanje morskega okolja ohranjeno, zagotovljeno bo tudi njegovo varovanje.

Na obali z OPN MO Koper niso načrtovane spremembe namenske rabe. Na morje pa ima lahko vpliv stavbno neizvedeno zemljišče, ki se nahaja v Semedelskem zalivu, ter ureditve obale načrtovane od Žusterne do meje MO Koper. Vse načrtovane ureditve in posegi so usklajeni s Pomorskim prostorskim planom Slovenije. Gre za ureditve in širitve obale, postavitev valobrana in vzpostavitev marine. Vsako poseganje v obalni pas in morsko dno lahko bistveno vplivajo na stanje morskega okolja. Vplivi v takem primeru so neposredni (zmanjšanje površin naravnega morskega dna, povečanje obremenitve na mestu ureditev) ter posredni (daljinski vpliv na ohranjena ali zavarovana območja morskega okolja). Podani so omilitveni ukrepi.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe izvedbenega dela OPN MO Koper na morje nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Kemijsko in ekološko stanje morja se ne bo bistveno spremenilo, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov se stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov, ključnih za ohranjanje morske biotske raznolikosti ter stanje meril in kazalnikov za opis dobrega stanja morskega okolja (11 deskriptorjev kakovosti) se ne bo bistveno spremenilo. Iz tega razloga bo dobro stanje morskega okolja ohranjeno, zagotovljeno bo tudi njegovo varovanje.

Spremljanje stanja izvajajo ARSO, ZRSVN in MOP.

Kopalne vode

Na območju MO Koper se nahaja 4 območja kopalnih voda. Obremenitev kopalnih voda je lahko posledica razpršenih ali točkovnih virov. Med razpršene vire štejemo kmetijske površine, med točkovne vire pa industrijsko dejavnost (izpusti) ter poselitvena območja ter odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda. Glede na mikrobiološko razdelitev kopalnih voda, je bilo za vsa 4 območja na merilnih mestih ugotovljeno odlično mikrobiološko stanje kopalnih voda med leti 2010 in 2019, z izjemo kopališča Žusterna, kjer je leta 2019 prišlo do fekalnega onesnaženja območja kopalne vode.

Analiza dejanske rabe prispevnega območja kopalnih voda na območju Mestne občine Koper kaže, da več kot 50 odstotkov površine prispevnega območja pokrivajo gozdovi, nato z malo več kot 15 odstotki sledijo travniške površine ter z 11 odstotki trajni nasadi in ostala nekmetijska zemljišča brez vode. Preostali del predstavljajo druge kmetijske površine, njive in vrtovi in voda. Analiza dejanske rabe vplivnega območja kopalne vode kaže, da več kot 32 odstotkov površine vplivnega območja pokrivajo ostala nekmetijska zemljišča brez vode, nato z malo več kot 21 odstotki sledi voda in z 14 odstotki trajni nasadi. Vpliv na mikrobiološko kakovost kopalnih voda imajo tudi industrijski viri onesnaževanja s svojimi izpusti iz naprav, ki se ne zaključijo v vodi ali javni kanalizaciji z zaključkom na komunalni ČN. Vsi takšni obrati so zavezanci za izvajanje obratovalnega monitoringa odpadnih voda.

Zgoraj navedeni viri mikrobioloških obremenitev kopalnih voda so na območju MO Koper prisotni. Plan bo kmetijsko dejavnost razvijal v smeri trajnostne in okoljsko vzdržne rabe kmetijskih zemljišč. V obstoječih večjih naseljih, kjer kanalizacijsko omrežje še ni vzpostavljeno, se bo s planom le-to dogradilo. Vsa nova stavbna zemljišča se morajo opremiti s kanalizacijsko omrežjem, ki se zaključi na čistilni napravi ustreznih kapacitet. Kjer to ni možno (v zalednih naseljih ter na območjih razpršene poselitve) je potrebno urediti individualne načine odvajanja komunalne odpadne vode (nepretočne greznice, male čistilne naprave).

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe strateškega dela OPN MO Koper na kvaliteto kopalnih voda nebitven (B) – higienska ustreznost kopalnih voda se bo ohranila. Iz tega razloga bo kakovost kopalnih voda ohranjena.

Ocenjujemo, da izvedbeni del Odloka o OPN ne bo imel vpliva na kakovost kopalnih voda obalnega morja. OPN določa, da na kopalnem območju ali naravnem kopališču ni dovoljeno postavljati stalnih ali začasnih objektov ali drugih ovir, ki bi preprečevale prost prehod ob vodnem ali morskem dobrem. Vsa določila glede izvedbe ustreznega odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih vod ter način odvajanja padavinskih odpadnih vod, veljajo tudi za izvedbeni del odloka.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe izvedbenega dela OPN MO Koper na kvaliteto kopalnih voda nebitven (B) – higienska ustreznost kopalnih voda se bo ohranila. Iz tega razloga bo kakovost kopalnih voda ohranjena.

Dodatno spremljanje stanja s strani MO Koper, ki se tiče spremljanja stanja, ni potrebno.

Narava

Na območju Mestne občine Koper se nahaja 6 ekološko pomembnih območij, 55 območij naravnih vrednot, 8 Natura 2000 območij in 4 zavarovana območja. Naravovarstvena območja se nahajajo na celotnem območju občine.

Več členov in določil Odloka lahko posredno ali neposredno vpliva na Naravo. Na cilj Ohranjanje in kjer je mogoče povečanje biotske raznovrstnosti lahko vplivajo vsi tisti deli Odloka, katerih posledica so: posegi na naravovarstvenih območjih; vzpostavitev ali nadaljevanje dejavnosti, ki lahko vplivajo na lastnosti in cilje naravovarstvenih območij (npr. turistične, športne dejavnosti ter kmetijstvo); posegi in dejavnosti na morski obali; posegi na gozdnih površinah oz. njihovo ohranjanje; novogradnje in obnove GJI (daljnovodi, javna razsvetljava); protipoplavni ukrepi in urejanja vodotokov. Prepoznali smo potencialne negativne, kot tudi pozitivne vplive na naravo. Pozitivne vplive na naravo lahko povzročijo: ohranjanje gozdnih površin kot ekoloških koridorjev; ohranjanje gozdnih površin in njihovih funkcij; spodbujanje ali ohranjanje sonaravnega ter tradicionalnega kmetijstva; obnova in gradnja elektrovodov na pticam prijazen način ter sonaravno urejanje vodotokov.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe strateškega dela OPN MO Koper na naravo nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Zaradi izvedbe OPN MO Koper bo prišlo do poslabšanja stanja populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov ter stanja meril in kazalnikov za opis dobrega stanja morskega okolja (11 deskriptorjev kakovosti). Z izvedbo omilitvenih ukrepov bo vpliv nebitven. Lastnosti zaradi katerih imajo nekatera območja naravovarstveni status bodo spremenjena, vendar vpliv, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bo bitven.

V sklopu izvedbenega dela OPN je bilo prepoznanih več sprememb namenske rabe in stavbnih neizvedenih zemljišč, ki bi lahko pomembno vplivale na varstvene cilje več Natura 2000 območij in enega zavarovanega območja (POO Kras, POV Kras, POO Slovenska Istra, POO Pregara – travišča, POO Žusterna – rastišče pozejdonke, (POO) Škocjanski zatok (SI3000252) in posebno območje varstva (POV) Škocjanski zatok (SI5000008)). Prepoznan je bil tudi vpliv na več naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij. Podani so bili omilitveni ukrepi.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe izvedbenega dela OPN MO Koper na naravo nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Zaradi izvedbe OPN MO Koper bo prišlo do poslabšanja stanja populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov ter stanja meril in kazalnikov za opis dobrega stanja morskega okolja (11 deskriptorjev kakovosti). Z izvedbo omilitvenih ukrepov bo vpliv nebitven. Lastnosti zaradi katerih imajo nekatera območja naravovarstveni status bodo spremenjena, vendar vpliv, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bo bitven.

Spremljanje stanja je predvideno s strani ZRSVN, MOP, ARSO in upravljavcev zavarovanih območij.

Kulturna dediščina

Bogata kulturna dediščina se odraža predvsem v ohranjenosti starih naselbinskih jeder in kulturne krajine ter arheološki dediščini. Na območju občine se nahaja 652 registriranih enot kulturne dediščine, od tega jih ima 240 enot status kulturnega spomenika ter 15 enot vplivnih območij spomenika. Med spomeniki so v večji meri zastopane stavbna, naselbinska in memorialna dediščina. Kraško-primorska regija je med vsemi slovenskimi regijami v največji meri skoraj brez prekinitve ohranjala kontinuiran razvoj arhitekturne identitete. Od registrirane dediščine se na območju občine Koper nahaja 388 enot, kjer prav tako prednjači registrirana stavbna dediščina. V območju se nahaja tudi kar 142 enot registrirane arheološke dediščine.

Strateški del OP sledi aktualnim trendom celostnega ohranjanja kulturne dediščine in vključuje niz določil, ki posredno ali neposredno prispevajo k varstvu in skupnemu uživanju dediščinskih celot, zagotavljanju nadaljnjega obstoja in obogatitve kulturne dediščine, njeno vzdrževanje, prenovo, oživljanje in aktivno ter trajnostno uporabo. V okviru urbanističnega oblikovanja naselij so vključene vsebine, ki zagotavljajo vključevanje kulturne dediščine v urejanje in prenovo naselij ter ohranjanje njihovih arhitekturnih kakovosti. Usmeritve za razvoj v krajini sledijo režimom varstva, ki veljajo za območja kulturne krajine in zgodovinske krajine.

Ocenjeno je, da bo vpliv strateškega dela OPN občine Koper na kulturno dediščino nebitven (C) – celostno ohranjanje kulturne dediščine je ustrezno vključeno v določila plana, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov plan nima bistvenega vpliva na ohranjanje lastnosti in varovanih elementov objektov in območij kulturne dediščine. Splošno ogroženost enot kulturne dediščine spremlja ZVKDS v okviru državne javne službe. Beležijo in promovirajo se primeri dobre prakse pri prenovi dediščine. Spremljanje stanja se izvaja na območjih posegov v bližino enot ali območij dediščine.

Izvedbeni del Odloka o OPN na kulturno dediščino ne bo imel negativnih vplivov. V 128.členu so izčrpno opredeljeni vsi ukrepi za celostno ohranjanje dediščinskih objektov in varovanih območij. Prav tako so navedeni zakonsko določeni minimalni odmiki od parcelnih mej ter ukrepi za varovanje odprtih površin na območju historičnega mestnega jedra in vaških jeder in podrobnejši izvedbeni pogoji za njihovo urejanje ter podrobnejši izvedbeni pogoji za posege na objektih in območjih kulturne dediščine. Z dodatnimi ukrepi je opredeljeno tudi varstvo bogato zastopane arheološke dediščine

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe strateškega dela OPN MO Koper na kulturno dediščino nebitven zaradi omilitvenih ukrepov (C)- V vplivna območja se posega na način, ki lahko vpliva na prostorske lastnosti dediščine, a je možno izvesti omilitvene ukrepe, ki bodo ohranjali lastnosti vplivnih območij.

Krajina

Območje občine Koper odlikuje velika prepoznavnost kulturne krajine na nacionalni ravni – predvsem krajinski vzorci, kot so flišni klifi, obala, kmetijski svet v obmorskih ravninah, kmetijski svet na terasiranem pobočju, urbanizirana terasirana pobočja in kmetijski svet v terasah s strnjenimi naselji na slemenih. Z dejavnostmi kmetijstva, vinogradništva in sadjarstva se ohranja tipičen vzorec poselitve ter kulturno krajino. Vendar se kakovosti kulturne krajine vse bolj izgublja, predvsem zaradi razpršene gradnje enostavnih in nezahtevnih objektov ter zaraščanja.

OPN MOK sledi določilom Evropske konvencije o krajini ter vključuje niz določil, ki posredno ali neposredno prispevajo k varstvu, načrtovanju in upravljanju krajine, pri čemer smiselno obravnava vse krajine. Cilji in zasnova prostorskega razvoja občine gradi na ohranjanju/izboljšanju krajinske pestrosti in prepoznavnosti, ki ima vpliv na prepoznavnost občine na nacionalni ravni. Občina Koper se zavezuje k prizadevanjem za ohranjanje krajine s takšnim razvojem in pospeševanjem tistih dejavnosti v krajini, da bodo ohranjena kakovostna razmerja in strukture, ki bodo predstavljala prostorsko in časovno kontinuiteto.

Ocenjeno je, da bo imelo uresničevanje določil strateškega dela OPN občine Koper na krajino vplivalo nebitveno (B) – to je na ohranjanje kvalitetnih ter izboljšanje razvrednotenih krajinskih značilnosti, celovitost krajinsko značilnih celot, krajinsko prepoznavnost in vidne kakovosti ter enakovredno obravnavo vseh krajin na območju občine. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.

Občina naj spremlja učinke usmeritev, predvsem stanje na območjih prepoznavnih in izjemnih krajin. Spremlja se tako stopnjo ohranjenosti/spreminjanja krajinskih značilnosti kot izboljšave (obnove, sanacije). Beleži naj primere dobre prakse in jih promovira.

Vpliv plana na krajino v izvedbenem delu se lahko kaže kot vpliv na lastnosti naselbinske dediščine, na lastnosti dediščinske kulturne krajine, na območja s prepoznavnimi značilnostmi ter na izjemne krajine. Pozornost je potrebno nameniti predvsem širitvi naselij, opredeljenih kot naselbinska dediščina in novejši pozidavi na območju starih naselbinskih jeder ter razvoju dejavnosti znotraj območij kulturnih krajin ter območij izjemne krajine. V prostorskem načrtovanju se ta območja obravnava kot zaokrožena območja, v katerih se ohranja njihovo celovito prepoznavnost. V posameznih primerih so predlagane usmeritve za načrtovanje novogradnje in ohranitev zavarovanih delov dediščine, v večini primerov pa se omilitveni ukrepi nanašajo na zagotavljanje upoštevanja prostorskih izvedbenih pogojev, ki veljajo za kulturno dediščino tudi na območjih, ki mejijo na kulturno dediščino ter na zagotavljanje cezur med starimi naselbinskimi jedri in novejšo pozidavo.

Posegi na dediščinsko kulturno krajino: na območju občine Koper je registriranih 9 enot kulturne krajine: Boršt nad Dragonjo - Kulturna krajina notranja Slovenska Istra, Brič – Območje drevoredov cipres, Čentur- Kulturna krajina, Movraž – Kulturna krajina Movraška vala, Podpeč pri Črnem kalu – Kulturna krajina Kraški rob, Puče - Kulturne terase med Krkavškim potokom in Supotom, Puče - Kulturne terase med Krkavškim potokom in Supotom, Rožar – Kulturna krajina, Tinjan – Kulturna krajina. Značilne poglede na kulturno krajino je treba ohranjati z ohranjanjem obstoječih robov naselij ali pa z ustrezno pozidavo, ki je skladna z arhitekturnimi kvalitetami naselij ter ohranjanjem odprtega prostora v okolici naselij.

V območjih prepoznavnosti ni predvidenih obsežnejših sprememb, ki bi vplivale na območje krajine, večinoma gre za uskladitve dejanskega stanja in vrnitve v primarno rabo.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbenega dela OPN MO Koper na izbrane okoljske cilje varstva krajine nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Izvedba OPN ne bo bistveno vplivala na krajino in vidne kakovosti okolja, če bodo izvedeni omilitveni ukrepi.

Spremljanje stanje mora zagotavljati MO Koper (spremljanje kazalcev in njihovih sprememb: posegi v območja dediščinske kulturne krajine, v območja s prepoznavnimi značilnostmi ter izjemno krajino ter naselbinsko dediščino).

Podnebne spremembe

Posledice podnebnih sprememb bodo, glede na ocene, na območju MO Koper predvsem naslednje: večje število vročih dni; večja pogostost in jakost izjemnih padavin; dvig gladine morja za 40 do 100 cm v 21. stoletju.

Več členov OPN MO Koper lahko prispeva v ciljem blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe. Ukrepi, ki jih lahko Občina preko OPN uvede za omilitev oziroma blažitev posledic pogostejših vročih dni, so vsi ukrepi, ki preprečujejo pregrevanje ozračja. Med take ukrepe spada ohranjanje gozdnih površin. Gozdovi so namreč prepoznani kot eden ključnih blažilcev podnebnih sprememb. K blaženju podnebnih sprememb pomembno prispevajo zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Ker na območju MO Koper toplogredni plini nastajajo tudi (oz predvsem) na račun osebnega prometa je pomembna promocija in zagotavljanje trajnostne mobilnosti prebivalstva. K blaženju (pa tudi prilagajanju) podnebnih sprememb pa lahko pripomore tudi manjša energetska odvisnost občine od oddaljenih virov energije. Z vidika prilagajanja na podnebne spremembe je pomembna tudi pripravljenost občine na naravne nesreče, kot so suša, požari in poplave, saj bodo te, glede na ocene podnebnih sprememb, v prihodnosti pogostejše.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe strateškega dela OPN MO Koper na podnebne spremembe nebitven (B) – Zaradi prilagoditvam na podnebne spremembe dvig morja ne bo imel pomembnega vpliva na prostorske ureditve. Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah se ne bo spremenila v primerjavi s trenutnim stanjem, zaradi prilagoditev na podnebne spremembe. Izpusti toplogrednih plinov se bodo zmanjšali. Ohranjenost gozdov in njihova površina se ne bo spremenila na slabše, kar bo imelo pozitiven vpliv na blaženje podnebnih sprememb.

Izvedbeni del ne bo bistveno vplival na izbrani cilj Prispevati k prilagajanju na podnebne spremembe in blaženju učinkov podnebnih sprememb. Zaradi predvidenih posledic podnebnih sprememb je pri ureditvah na obali potrebno upoštevati oceno ARSO glede dviga morske gladine.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe izvedbenega dela OPN MO Koper na podnebne spremembe nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Zaradi prilagoditvam na podnebne spremembe dvig morja ne bo imel vpliva na prostorske ureditve, na račun izvedbe omilitvenih ukrepov. Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah se bo zmanjšala v primerjavi s trenutnim stanjem, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov, ki upoštevajo podnebne spremembe. Izpusti toplogrednih plinov se bodo zmanjšali zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Ohranjenost gozdov in njihova površina se ne bo spremenila na slabše, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Spremljanje stanja, ki izkazuje stanje kazalcev, spremljajo ARSO, ZGS, MO Koper in statistični urad RS.

Zrak

Viri onesnaževal zraka na območju MO Koper so predvsem ceste, na kateri letni pretok presega 1.000.000 vozil mednarodno pristanišče Koper in proizvodna dejavnost (npr. coni Bivje-Dekani in Cimos – jug). Na območju MO Koper se (tako kot na preostalih obalnih območjih) soočajo s povišanimi vrednostmi ozona. Koncentracije ozona so odvisne od meteoroloških pogojev. Višje so ob stabilnem, jasnem vremenu z močnim sončnim sevanjem, visokimi temperaturami in šibko prevetrenostjo. Na merilnem mestu v Kopru so bili v letu 2018 zabeleženi 4 dnevi s preseganjem dnevni vrednosti PM₁₀ delcev.

K zmanjšanju nastanka ozona bo pomembno doprineslo zmanjšanje prometa na območju občine (omejevanje prometa v mestnih središčih) in spodbujanje trajnostne mobilnosti (krepitev javnega potniškega prometa, ki bo preko intermodalnih vozlišč učinkovito povezoval in dopolnjeval različne vrste in oblike prometa – individualni avtomobilski promet, javni potniški cestni, železniški in pomorski promet, kolesarski in peš promet, inovativne oblike javnega potniškega prometa, mirujoči promet). Zmanjšanje emisij zaradi prometa zmanjša tudi delce PM₁₀ in PM_{2,5}.

Negativni vplivi tranzitnega prometa skozi občino se bodo zmanjšali, ko bo zgrajena hitra cesta Koper – Dragonja. Izboljšanje razmer na področju tovorniškega prometa lahko pričakujemo po izgradnji drugega železniškega tira Divača – Koper. Z obratovanjem železniške povezave se bo del tovornega prometa iz ceste preusmeril na železnico, kar bo pripomoglo k zmanjšanju izpustov iz prometa.

Emisije v zrak na območju mednarodnega pristanišča Koper nastajajo v času pretovarjanja (zaradi električnega napajanja ladij so motorji v stalnem pogonu, kar povzroča emisije izpušnih plinov v zrak). Zmanjšanje izpustov bo mogoče, ko bo povečana kapaciteta električnega distribucijskega omrežja. Povečanje zmogljivosti in zanesljivosti prenosnega elektroenergetskega omrežja se načrtuje z izgradnjo RTP Izola in 110 kV kabelske povezave z RTP Koper. MO Koper predvideva tudi zagotovitev lastnih energetskih virov v občini (sončna energija) in njihovo ustrezno vključitev v elektroenergetski sistem. Območje in ureditev pristanišča je v državni pristojnosti. Vse aktivnosti v pristanišču imajo neposreden vpliv na okoliške površine, zato je potrebno zagotoviti, da bo Občina aktivno vključena v razvoj in realizacijo na območju pristanišča. Na ta način se bo zagotovilo, da se bo pri umeščanju dejavnosti in pri intenzivnosti aktivnosti upoštevalo prebivalstvo predvsem v najbližji okolici pristanišča.

Viri emisij v zrak so prisotni tudi na nekaterih območjih namenjenih industriji. Da dejavnosti in naprave na teh površinah ne povzročajo prekomernih obremenitev zraka se redno spremlja preko monitoringov določenih v okoljevarstvenih dovoljenjih. Na območju OPN so vzpostavljeni številni neposredni stiki med območji z opredeljeno rabo IG in S (SSc, SSv, SK, ...). V primeru umeščanja dejavnosti in naprav, ki lahko povzročijo onesnaževanje okolja večjega obsega v skladu z določili predpisa, ki ureja vrste dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, lahko pride do negativnih vplivov na okoliške prebivalce. Za te primere smo predlagali omilitvene ukrepe. Novih površin namenjenih za I se ne umešča na način, da bi se odpirali novi konflikti v prostoru (novi stiki med I in S niso predvideni).

Iz Lokalnega energetskega koncepta je razvidno, da se v občini za ogrevanje največ porabi ELKO, sledita les in tesni ostanki ter UNP (butan, propan). Električna energija se za ogrevanje porablja v manjši meri. OPN v prihodnosti predvideva prednostno uporabo obnovljivih virov energije ali sproizvodnjo toplote in električne energije z visokim izkoristkom ter izgradnjo sistemov daljinskega ogrevanja. Predvideno zmanjšanje emisij zaradi ogrevanja bo šlo tudi na račun uporabe energetsko učinkovitejših materialov pri prenovah in izgradnji stavb.

Ocenjeno je, da bo vpliv strateškega dela OPN MO Koper na zrak pozitiven (A) – Onesnaženost zraka z ozonom, z delci PM₁₀ in PM_{2.5} se bo zaradi OPN MO Koper zmanjšala. Zmanjšali se bodo tudi izpusti onesnaževal zraka iz prometa in energetskih virov. Kakovost zraka bo izboljšana.

OPN predvideva nova stavbna zemljišča na območju Bertokov. Novo predvidene SS površine so sicer od načrtovane hitre ceste (H5 Koper) ločene s pasom površin namenjenih centralnim dejavnostim

(CU in CD). Kljub temu, da območje čiste stanovanjske pozidave ni predvideno neposredno ob cesti, zaradi zagotavljanja večje kakovosti bivanja (na račun manjši izpostavljenosti izpustom iz prometa in s tem povezanih PM_{10} in $PM_{2.5}$ delcev ter ozona) predlagamo, da se nova pozidava prednostno spodbuja na južnem območju predlaganih novih stanovanjskih površin.

Na območju MO Koper se nahaja 7 nahajališč mineralnih surovin. Delovanje teh območij lahko vpliva na emisije v zrak zaradi prašenja, ki nastaja kot posledica procesa pridobivanja mineralnih surovin. Širitve dejavnosti izven izdelanih in sprejetih rudarskih načrtov ni predvidena. Za namen izkoriščanja mineralnih surovin na potencialnih novih površinah in urejanje novih dostopov do teh območij bo potrebno sprejeti občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) in ustrezno opredeliti namensko rabo prostora.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbenega dela OPN MO Koper na zrak **nebistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (C)** - Onesnaženost zraka z ozonom, z delci PM_{10} in $PM_{2.5}$ bo zaradi OPN MO Koper ostala enaka, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov bodo enaki tudi izpusti onesnaževal zraka iz prometa in energetskih virov. Kakovost zraka bo ohranjena.

Spremljanje stanja izvaja ARSO (Zbirka podatkov meritev državne mreže za spremljanje kakovosti zraka).

Obremenitve s hrupom

Obremenitve okolja s hrupom lahko opredelimo s prisotnostjo virov hrupa v okolju ter njihov vpliv na najbližje objekte z varovanimi prostori, kjer stalno ali začasno bivajo ljudje. Na območju občine so prisotni številni viri hrupa: ceste, na kateri letni pretok presega 1 000 000 vozil, železniška proga z letnimi prevozi več kot 10 000 vlakov, hrup prometa iz urejenih in neurejenih parkirišč, mednarodno pristanišče Koper ter naprave, katere obratovanje zaradi izvajanja industrijske, obrtne, proizvodne, storitvene in podobnih dejavnosti ali proizvodne dejavnosti v kmetijstvu ali gozdarstvu povzroča v okolju stalen ali občasen hrup (npr. številne gospodarske cone v občini). Za pomembne ceste in železniške proge so izdelane strateške karte hrupa. Cestni hrup je močno povečan v času turistične sezone.

Mednarodno pristanišče Koper s svojo dejavnostjo predstavlja vir hrupa. Glavne izvore hrupa znotraj pristanišča predstavljajo aktivnosti pri pretovarjanja blaga, uporabi luške mehanizacije in ob gradbenih delih. Zaznaven vir hrupa povzročajo tudi ladje, saj morajo imeti ladje ves čas trajanja priveza prižgane ladijske motorje. Na raven hrupa pri najbližjih stanovanjskih objektih dodatno vplivajo še zunanji viri hrupa, kot so hrup iz mestnega jedra, hrup z obvoznice ter hrup prometa s hitre ceste in s ceste proti Ankaranu. Upravljavec mednarodnega pristanišča že od leta 2007 izvaja kontinuirane meritve hrupa in ima pridobljeno okoljevarstveno soglasje in dovoljenje za preseganje mejnih vrednosti za nočno obdobje za III. In IV. območje varstva pred hrupom znotraj vplivnega območja 900 m od posameznih izvorov hrupa znotraj območja lokacije naprave. Ne glede na to, pristanišče izvaja ukrepe za zmanjševanje hrupa pri najbolj izpostavljenih stanovanjskih objektih. Prav tako upravljavec mednarodnega pristanišča že od leta 2009 izvaja ukrepe za zmanjšanje hrupne obremenjenosti okolja pri obratovanju (npr. zamenjava in nadgradnja strojev, ki jih sedaj poganja elektrika, oblaganje tlakov tal z gumo...). Eden izmed dolgoročnih ukrepov zmanjševanja hrupa je izgradnja 110 kV daljnovoda z namenom, da bi se ladje v pristanišču lahko napajale z elektriko. V ta namen tudi upravljavec pristanišča načrtuje izgradnjo manjše elektrarne.

MO Koper glede na sedaj veljavno namensko rabo prostora nima opredeljenih stopenj varstva pred hrupom glede na podrobnejšo namensko rabo. Večina območij se, glede na namensko rabo in dejavnosti znotraj njih ter na podlagi izkušenj, uvršča v območja III. in IV. stopnje varstva pred hrupom.

Na območju mestne občine Koper poteka vsa državno pomembna prometna infrastruktura, ki predstavlja vir hrupa v okolju, železniška proga Kozina – Koper, AC Kozina – Koper, HC Škofije – Srmin – Koper, mednarodno pristanišče Koper ter obrati v proizvodnih območjih. V pomladnem, poletnem in deloma jesenskem času hrup v okolju povečuje še tranzitni promet do turističnih središč na slovenski in hrvaški obali. Pomemben pozitiven vpliv na zmanjšanje obremenjenosti prebivalcev s hrupom bo imela HC Koper – Dragonja, ko bo umeščena v prostor. Pri zmanjšanju obremenitve okolja s hrupom je navedeno, da bo MO Koper izvajala celostno načrtovanje in upravljanje prometa na operativnem nivoju, pri čemer morajo biti medsebojno usklajeni podsistemi cestnega omrežja, omrežja trajne mobilnosti in javnega prometa, mirujočega prometa ter drugih transportnih sistemov. Pri tem je določeno, da je tovorni promet v največji možni meri voden po daljinskih prometnih povezavah, zato se vse glavne generatorje tovornega prometa (intermodalni prometni terminal z mednarodnim pristaniščem Koper, logistične in skladiščne cone, gospodarske cone) z najkrajšimi povezavami priključi na to omrežje. Slednje pomembno pozitivno vpliva na manjšo obremenjenost okolja s hrupom.

Ključni prispevek plana k zmanjšanju obremenjenosti okolja s hrupom je razvoj trajnostne mobilnosti, katerega ključni del je razvoj javnega potniškega prometa z učinkovitim povezovanjem in dopolnjevanjem med različnimi oblikami prometa, kamor sodi tudi kolesarski promet. Kot pomemben del ukrepa trajnostne mobilnosti je tudi ureditev intermodalnega prometnega terminala, v okviru katerega bo občina razvijala potniški termina za cestni in železniški promet ter potniški terminal za pomorski promet, ki vključuje tako mednarodni (križarke), kot tudi linijski medkrajevni pomorski promet. Vsi ukrepi za zmanjšanje obstoječih prometnih obremenitev na območju celotne občine, predvsem pa v naseljih, pomenijo zmanjšanje obremenjenosti okolja s hrupom in pomenijo pozitiven vpliv (zmanjšanje števila prebivalcev, ki so izpostavljeni hrupu cestnega prometa).

OPN določa, da se proizvodne dejavnosti, ki predstavljajo vir hrupa, usmerja v poslovne cone, kamor se umešča tudi obrtne in storitvene dejavnosti, če le-te niso v konfliktne med seboj in s stanovanjskimi dejavnostmi. Nova območja proizvodnih površin se tako načrtujejo stran od strnjene poselitve in stavb z varovanimi prostori. Nove proizvodne površine se bo umeščalo na način, da se pri stanovanjskih objektih ne poveča obremenjenost s hrupom. Stanovanjske površine se z OPN umeščajo v območja, ki so pretežno namenjena za stanovanja in spremljajoče dejavnosti. Z OPN se obstoječe gospodarske cone v mestu Koper celovito reurbanizirajo in namenijo okoljsko in urbanistično primernejšim programom, ki sodijo v urbano okolje in med drugim ne povzročajo obremenitev s hrupom. OPN določa, da se stanovanjskih območij praviloma ne umešča neposredno ob površinah za Zgornje določbe plana tako bistveno zmanjšujejo hrupno obremenjenost strnjeno poseljenega mesta in zmanjšuje možnost nastanka konfliktne rabe, kar pozitivno vpliva na zdravje ljudi.

Ocenjeno je, da bo vpliv strateškega dela OPN MO Koper na obremenjenost okolja s hrupom nebitvena (B) – Zasnova prostora v OPN MO Koper ohranja in delno zmanjšuje obstoječo obremenitev prebivalcev s hrupom ter tako nebitveno vpliva na zdravje ljudi. Število s hrupom obremenjenih prebivalcev se ne bo povečalo. Nove dejavnosti v prostoru bodo načrtovane na način, da se obremenjenost s hrupom ne bo povečala, obstoječe stanje obremenjenosti s hrupom zaradi prometa se bo delno izboljšalo.

Za hitro cesto H5, ob kateri se dolgoročno umešča stanovanjske površine za širitev naselja Bertoki, je izdelana strateška karta hrupa. Skladno z določbami podrobnih prostorsko izvedbenih pogojev, se v ta območja umešča umešča družbene in centralne dejavnosti. Prav tako se ob navedena območja centralnih dejavnosti načrtuje širitev površin za stanovanja in sicer eno ali dvo stanovanjski gradnjo. Za celotno območje Bertokov, še posebej pa za načrtovan stanovanjski del, se v OPN določa predhodna izdelava strokovne podlage z variantnimi rešitvami, kjer se bo med drugim opredelila celotna zasnova razvoja območja ter razporeditve dejavnosti in objektov. Okoljsko poročilo podaja ukrep, da je za površine stanovanj naselju Bertoki potrebno upoštevati obstoječe vire hrupa v prostoru in stanovanjske objekte dopuščati le na tistih predelih, kjer bodo izpolnjeni kriteriji vsaj za območja III. stopnje varstva pred hrupom. Objekte z varovanimi prostori se umešča stran od pomembnejših državnih cest. Strokovna preveritev razvoja tega območja mora vključevati tudi preveritev obremenjenosti okolja s hrupom in na podlagi tega sodeč določiti območja, kjer je možna postavitve objektov z varovanimi prostori. Podobno velja tudi za območje površin za turizem ob izvozu hitre ceste, za kar je podan ukrep, da se v območju ne dopušča nastanitvenih objektov. OPN za proizvodna območja ne dopušča bivanja, kar ima pozitiven vpliv na obremenjenost ljudi s hrupom.

Od območij podrobnejše namenske rabe, ki se jih po predpisih uvršča v območja II. stopnje varstva pred hrupom, je potencialno konfliktnih območij malo. Stanovanjske površine so na podlagi OPN uvrščene v območje III. stopnje varstva pred hrupom, kar je skladno s predpisi. Tista območja površin namenske rabe, kjer bi se potencialno lahko povečala obremenjenost okolja s hrupom, so podani ukrepi in sicer, da se ne dopušča nastanitvenih objektov ali možnosti nočitve.

Ocenjeno je, da bo vpliv strateškega dela OPN MO Koper na obremenjenost okolja s hrupom nebitvena zaradi izvedbe omilitveni ukrepov (C) – Zasnova prostora v OPN MO Koper ohranja obstoječo obremenitev prebivalcev s hrupom ter jo zaradi prostorskega razvoja delno tudi povečuje, kar ne predvideva izboljšanja sedanjega stanja obremenjenosti s hrupom. Število s hrupom obremenjenih prebivalcev zaradi prometa se bo zaznavno povečalo.

Spremljanje stanja naj občina izvaja skupaj z upravljavci pomembnih virov hrupa v prostoru (DRSI; DARS, SŽ).

Svetlobno onesnaževanje

Poraba električne energije v letu 2019 je znašala 48,87 kWh/leto na prebivalca. To pomeni, da ciljna vrednost določena z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaženja okolja (44,5 kWh/preb./l) v 2019 še ni bila dosežena. Količina rabe električne energije v okviru javne razsvetljave je odvisna od številnih dejavnikov, kot so na primer koliko je občina na svojem območju opremljena z javno razsvetljavo, od vrste in starosti svetil, ki se uporabljajo za javno razsvetljavo, itd. Poleg tega je potrebno upoštevati, da niso nujno vsi porabniki električne energije za javno razsvetljavo. Strošek javne razsvetljave vključuje tudi rabo električne energije semaforjev, razsvetljavo kulturnih spomenikov, dekorativno razsvetljavo fasad itd.

MO Koper v zadnjem obdobju izvaja celovito prenovo javne razsvetljave. V času do 2025 bodo zagotovili prenovo javne razsvetljave v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, z namenom zmanjšanja porabe električne energije ter svetlobne onesnaženosti, zagotavljanja prihranka električne energije in povečanja (prometne) varnosti v okolju. Povečanje energetske učinkovitosti javne razsvetljave bodo dosegli z zamenjavo tehnološko zastarelih, energetsko potratnih svetilk in vgradnjo sodobnih, okolju prijaznih in energetsko varčnih svetilk.

Ocenjeno je, da bo vpliv strateškega in izvedbenega dela OPN MO Koper na svetlobno onesnaženje nebitven (B) - Z načrtom predvideni posegi bodo imeli nebitven vpliv na obseg porabe električne energije na prebivalce.

Spremljanje stanja bo izvajala MO Koper (vsakoletno bo preverjala količine porabljene električne energije na prebivalca).

Elektromagnetno sevanje

Glavni viri EMS nizkih frekvenc v okolju so naprave za prenos in distribucijo električne energije – daljnovodi, transformatorske postaje ter razdelilne transformatorske postaje. EMS v človekovem telesu povzročajo nastanek polj ter tokov in lahko, če so dovolj močna, glede na svojo jakost in frekvenco povzročijo vrsto učinkov, na primer segrevanje notranjosti telesa in stimulacijo vzdražnih tkiv. Za nastanek omenjenih učinkov pa bi morala biti EMS v okolici človekovega telesa zelo močna, t.j. precej močnejša od tistih, ki so navadno prisotna v okolju.

V strateškem delu OPN je predvidena izgradnja 110 kV kablovoda. To pomeni manjši potencialen vpliv na zdravje ljudi in obremenitev z elektromagnetnim sevanjem. Vkopan 110 kV kablovod ima na zdravje ljudi bistveno manjši potencialen vpliv v primerjavi z 110 kV daljnovodom. Vplivno območje podzemnega kablovoda je manjše od vplivnega območja podobnega daljnovoda. Potencialen vpliv novo umeščene energetske infrastrukture lahko torej pomembno zmanjša podzemna izvedba (kablovod) v cestnem telesu, kar določata dva člena Odloka. Eden od členov Odloka določa tudi umike od varovalnega pasu daljnovoda.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe strateškega dela OPN MO Koper na EMS ni vpliva/vpliv je pozitiven (A) – Strateški del OPN na raven EM sevanja ne bo imel negativnih vplivov ali pa bodo ti pozitivni. Število objektov z varovanimi prostori ali območji za bivanje v območju varovanih pasov glede na obstoječe in predvideno stanje se bo zmanjšalo. Enako se bodo zmanjšale tudi površine namenjene bivanju v varovalnih pasovih daljnovodov.

Z OPN MO Koper se v vplivna območja daljnovodov ne umešča novih površin, ki sodijo v I. stopnjo varstva pred sevanjem. Se pa v vplivnem območju daljnovodov nahajajo nekatere stavne neizvedene površine, ki sodijo v I. stopnjo varstva pred sevanjem. Za omejitev vpliva EMS na zdravje ljudi so podani omilitveni ukrepi.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbe izvedbenega dela OPN MO Koper na EMS nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Izvedbeni del OPN bo imel na raven EM sevanja nebitven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov, s katerimi se zagotavlja, da se obremenjenost okolja z elektromagnetnim sevanjem ne bo bistveno spremenila. Število objektov z varovanimi prostori ali območji za bivanje v območju varovanih pasov, glede na obstoječe in predvideno stanje, se zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bo spremenilo. Enako se zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bodo povečale površine namenjene bivanju.

Nosilec spremljanja stanja bo MO Koper. Spremljalo se bo stanje ob morebitnih nadgradnjah visokonapetostnega omrežja v občini. Obstoječe stanje naj se ob morebitnih posodobitvah elektro omrežja sanira.

Tveganje za nastanek večjih nesreč

Industrijske obrate glede na tveganje za nastanek naravnih nesreč, delimo na vire večjega in manjšega tveganja v skladu s SEVESO II direktivo ter zavezance za izvajanje obratovalnega monitoringa. Na območju MO Koper se nahajajo trije SEVESO obrati in sicer Istrabenz plini d.o.o., Petrol d.d. ter Luka Koper d.d. Obrata Istrabenz plini d.o.o. in PETROL d.d. predstavljata skupino obratov z možnimi verižnimi učinki. Sem sodijo tiste skupin, ki jih sestavljajo obrati, katerih medsebojna razdalja je manjša ali enaka 700 m.

OPN na strateški ravni ustrezno določa ukrepe za območja, ki predstavljajo večje tveganje za nastanek nesreč. Za območje MO Koper se ocenjuje, da je zaradi prevozov nevarnih snovi po kopnem (cesta, železnica) kot tudi velikih količin nevarnih snovi, ki se jih skladišči na območju očine ocenjuje, da obstaja velika verjetnost nastanka nesreče z nevarnimi snovmi. S planom so določeni ukrepi in usmeritve za zmanjševanje tveganja na območjih potencialnih nesreč. Ključno je razmeščanje dejavnosti v prostor izven območij potencialnih nesreč. Določeno je, da se na območjih, ki so ogrožena zaradi dejavnosti proizvodnje in skladiščenja nevarnih snovi, se razvoj naselij in posameznih rab načrtuje in ureja tako, da prebivalci in njihovo premoženje niso ogroženi. Tveganje za večje nesreče se lahko pojavi na območju mednarodnega pristanišča Koper, kjer se nahaja več obratov tveganja za nesreče. Izdelana je študija »Ocena tveganj za nesreče na morju«, ki zajema celotno območje morja Republike Slovenije. Luka Koper d. d. kot koncesionar mednarodnega pristanišča Koper ima tudi izdelano oceno ogroženosti za nesreče na morju in »Načrt zaščite in reševanja za območje koncesije in vplivnega območja tveganja«, ki obsega območje širše od območja koncesije.

Ocenjeno je, da bo vpliv izvedbenega dela OPN Mestne občine Koper na nastanek večjih nesreč nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) - Število obratov, ki predstavljajo tveganje za nastanek večjih nesreč, bo ostalo na sedanji ravni, zaradi omilitvenih ukrepov.

Oskrba s pitno vodo

Oskrba z vodo se v največji meri zagotavlja z javnim vodovodnim sistemom preko obstoječih vodovodov in naprav. Pretežni del občine se oskrbuje z vodo prek centralnega obalnega vodovodnega sistema, območje od Pregare prek Gradina do Hrvojev na skrajnem južnem delu občine se oskrbuje prek lokalnega vodovoda in iz vodnega vira Sv. Ivana na Hrvaškem, naselja Rakitovec ter Kastelec-Socerb pa se oskrbujejo iz lokalnih vodovodov in virov v bližini teh naselij. Za manjša naselja na južnem robu občine, ki nimajo javnega vodovoda, se oskrba s pitno vodo zagotavlja z alternativnimi tehničnimi in organizacijskimi rešitvami (dostava vode s cisternami, lastna oskrba s pitno vodo ipd.) Osnovni vir pitne vode je izvir reke Rižane, ki predstavlja primarni vir oskrbe s pitno vodo za MO Koper in celotno območje slovenske Istre. Vodni vir Rižana ima izrazit upad vodnatosti v poletnih mesecih, ko je potreba po vodi še dodatno povečana zaradi turistične sezone. Dodatna oskrba s pitno vodo se zato zagotovi iz vodnega vira Brestovica / Klariči v občini Sežana ter iz vodnih virov Gabrijeli, Bužini in Gradole na Hrvaškem pri Sečovljah. Vsi ti viri oskrbujejo območje slovenske Istre prek magistralnega vodovoda, ki poteka od Rodika in doline Rižane do Sečovelj in hrvaške meje. Ne glede na del oskrbe z vodo (rižanski, kraški, hrvaški) je voda po vsem območju, ki ga oskrbuje RVK, varna in pitna neposredno iz vodovodne pipe.

S planom se pričakuje dolgoročno povečanje porabe pitne vode, saj OPN predvideva razvoj poselitve in dejavnosti, ki so velik porabnik vode (predvsem turizem). Vplivi plana so zato trajni in neposredni.

Odlok določa, da je za dolgoročno zadostno in zanesljivo vodooskrbo celotne obalno – kraške regije treba na regionalni ravni poleg obstoječih vodnih virov zagotoviti dodatne, predvsem nove vodne vire (akumulacija Padež / Suhorka oziroma Malni), ki bodo hkrati tudi rezervni vodni viri. Predvidene so rešitve s povezovanjem obstoječih vodnih virov sistema Kraškega vodovoda (vodni vir Klariči), vodovodnega sistema Ilirske Bistrice (izvir Bistrica) ter izgradnja navezave na vodni vir Malni pri Postojni oziroma izgradnja akumulacije Padež. Glede zagotavljanja zadostne količine pitne vode so določila OPN lahko le načelna. Konkretnjša določitev oskrbe v odloku ni možna, saj zagotavljanje dodatnega vira pitne vode presega zmožnosti in pristojnosti MO Koper in OPN.

OPN za zagotavljanje zadostnih količin pitne vode predvideva ukrepe za zmanjšanje porabe količin pitne vode, ki med drugim vključujejo preudarno širjenje obsega stavbnih zemljišč, zmanjšanje uporabe pitne vode za namakanje kmetijskih zemljišč in zalivanje vrtov ter opuščanju porabe pitne vode kot vir tehnološke vode ter uporabo sekundarnih in manj kakovostnih vodnih virov za te namene. Na vodovarstvenih območjih v občini je evidentiranih nekaj divjih odlagališč, zato odlok predvideva stalno spremljanje, evidentiranje in saniranje ter pripravo sanacijskih načrtov ter izvajanje ustreznih ureditvenih ukrepov za urejanje neurejenih in nelegalnih odlagališč zemeljskega in gradbenega materiala ter drugih materialov.

Med cilji skladnega prostorskega razvoja občine na področju razvoja gospodarske javne infrastrukture je tudi zagotavljanje oskrbnih virov, prvenstveno za oskrbo s pitno vodo, ter kvalitetno infrastrukturo (med drugim tudi vodooskrbno) s pogoji za njeno gradnjo za oskrbo na celotnem območju občine, vključno s podeželskim zaledjem in podeželjem tako z vidika oskrbe kot tudi z vidika ponudbe ustreznih komunalno opremljenih zemljišč v zaledju za doseganje prostorskih razvojnih ciljev občine. Na območjih razpršene gradnje, kjer izgradnja javnega vodovodnega sistema tehnično, funkcionalno ali ekonomsko ni upravičena, se oskrba s pitno vodo zagotavlja z alternativnimi tehničnimi in organizacijskimi rešitvami.

Ocenjeno je, da bo vpliv strateškega dela OPN MO Koper na oskrbo s pitno vodo nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (C) – predvsem zagotovitve dolgoročno zanesljivega dodatnega vodnega vira ter ukrepov za zmanjševanje izgub in porabe pitne vode.

Število prebivalcev v MO Koper se je med leti 2015 do 2019 vsakoletno enakomerno povečevalo. Večji porast števila prebivalcev je opazen v zadnjih nekaj letih, kar je rezultat tako naravnega kot selitvenega prirasta. V zadnjih 15 letih se poraba vode bistveno ne spreminja. Povečanja porabe vode so zabeležena le v poletnih mesecih, ko se zaradi turizma in sušnega obdobja poraba vode skoraj podvoji. Turizem predvsem v poletnem času močno vpliva na potrebo po pitni vodi. Razvoj turizma bo temeljil na nemnožičnih oblikah turizma, povečevanju privlačnosti podeželskega zaledja in predvsem v skladu s trajnostnimi načeli in krepitvijo celoletnega turizma. Ocenjujemo, da ob izvajanju obravnavanega OPN turistična dejavnost ne bo predstavljala bistvenih povečanj potreb po pitni vodi. V OPN so zaradi vododeficitarnosti območja MO Koper vključeni številni ukrepi za zmanjšanje porabe količin pitne vode. Vzpodbuja se varčno in smotrno rabo pitne vode. Z OPN se zaradi ranljivosti podzemnih voda in vodnih virov dejavnosti umešča na območja najmanjše ranljivosti ter predvideva uporaba takšne tehnološke prilagoditve rabe, da se bo ohranjala tako kakovost kot količina podzemnih voda.

Ocenjujemo, da bo vpliv izvedbenega dela OPN MO Koper na oskrbo s pitno vodo nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (C) – predvsem zagotovitve ukrepe za preprečevanje onesnaženja vodnih virov.

Spremljanje stanja pitne vode izvaja Javno podjetje Rižanski vodovod Koper d.o.o. v okviru svoje redne dejavnosti. Posebno (s planom povezano) spremljanje stanja ni potrebno.

Zdravo in kakovostno življenjsko okolje

V MO Koper, v 104 statističnih naseljih, živi skupno 52.234 prebivalcev (v letu 2019). Večina urbanih dejavnosti in skoraj 90 % prebivalstva je zgoščenih na ožjem obalnem in priobalnem pasu, ki skupno obsega 20 % površine občine in 31 naselij. Koper zaznamuje demografski trend staranja prebivalstva, v naslednjih dvajsetih letih se pričakuje povečanje števila prebivalcev, starejših od 65. let. MO Koper nudi obilo možnosti za rekreacijo, tako v obalnem, urbanem delu, kot tudi v zaledju. Na obali je med drugim obstoječa športna infrastruktura kot je Športni park Bonifika, Center vodnih športov Žusterna in obalna cesta Koper – Izola. Možnost za rekreacijo v poletnih mesecih nudi tudi kopališka infrastruktura na morski obali. Večina naselij v MO Koper je ustrezno pokrita z zmogljivostmi za šport in rekreacijo, vendar so posamezna območja potrebna posodobitev in dopolnitev z dodatnimi zmogljivostmi in dejavnostmi.

K doseganju cilja Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja OPN prispeva z določili odloka glede umešanja novih športnih površin, ki pripomorejo k promociji in omogočanju bolj zdrav življenjski slog ter člani, ki zagotoviti kakovostne pogoje za bivanje v naseljih z ustreznimi prostorskimi, infrastrukturnimi in družbenimi pogoji, prenovo stanovanj, oskrbo ter ukrepi in rešitvami za varstvo okolja (predvidevajo zagotavljanje dobrih možnosti za mobilnost prebivalstva na območju občine, nadgradnjo javnega potniškega prometa, izboljšanje medobčinskih prometnih povezav in notranjih povezave občine). OPN med cilje umešča tudi gradnjo stanovanj (zagotavljanje visoke kakovosti bivanja z dopolnjevanjem z oskrbnimi, centralnimi in družbenimi dejavnosti, javnimi prostori, zelenimi površinami in športnorekreacijskimi ureditvami ter zadostno komunalno in prometno infrastrukturo ter razvoj in razširitev uporabe javnega prostora na celotnem območju občine, kot nosilca kakovosti bivanja v naseljih in trajnostne mobilnosti ter odprtega prizorišča za pristočasne dejavnosti, umetniško in kulturno izražanje).

Ocenjeno je, da bo vpliv OPN MO Koper na zdravo in kakovostno življenjsko okolje pozitiven (A), saj OPN predvideva številne ukrepe, ki bodo povečali kvaliteto življenjskega okolja.

Spremljanje stanja izvaja MO Koper (spremljanje učinkov usmeritev/ukrepov in stališč lokalnih prebivalcev ter ugotovitve uporabljati pri nadaljnjem oblikovanju rešitev za kakovostno bivalno okolje).

Čezmejni vpliv

OPN v okviru razvojnih potreb in potencialov občine glede na mednarodni, državni in regionalni vidik mesto Koper opredeljuje kot osrednjega nosilca najpomembnejših urbanih funkcij obalnega somestja Koper-Izola-Piran, ki se na mednarodni ravni povezuje s sosednjimi regijami Hrvaške in Italije. Mesto Koper je tako prepoznano kot osrednji nosilec pri dejavnosti transporta in logistike, visokega šolstva, raziskovalnih in izobraževalnih ustanov, kulturnih dejavnosti, športne infrastrukture, storitvenih dejavnosti in trgovine, visokotehnoloških podjetij ter proizvodno-predelovalnih dejavnosti.

Povezave s sosednjimi območji so prepoznane tako pri območju štirih istrskih občin (Koper, Ankaran, Izola in Piran) kot tudi območje subregije Slovenske Istre. Mesta Koper, Izola in Piran so prepoznana kot povezana jedra obalnega somestja in nosilci urbanega, gospodarskega in družbenega dogajanja

in razvoja, ki skupaj razvijajo funkcije urbanega središča nacionalnega pomena in se na mednarodni ravni povezujejo s sosednjimi regijami in občinami v Italiji in na Hrvaškem na področju logistike, trgovine in turizma.

Mestna občina Koper se bo s sosednjimi in povezanimi občinami, regijami in državami povezovala zlasti na področju okoljskih projektov in programov, gospodarskih in infrastrukturnih projektov, razvoja trajnostne mobilnosti, kmetijstva, turizma in rekreacije, izobraževanja, kulturnih in drugih družbenih povezav z možnimi sinergijami ter skupno prepoznavnostjo in zastopanostjo v širšem regionalnem prostoru, na evropskih in globalnih trgih. Posebnega pomena za prostor vseh obalnih občin in eden od ciljev skladnega prostorskega razvoja občine na področju razvoja gospodarske javne infrastrukture je razvoj pomorskega javnega potniškega prometa in razvoj lahke železnice Trst (letališče Ronki)-Koper-Umag. Eden od ciljev na področju varstva okolja ter kakovosti življenja in zdravja prebivalcev je varovanje morja, vodotokov, mokrišč in vodnih virov – tudi ob hrvaški in italijanski meji.

Ocenjeno je, da OPN MO Koper ne bo imel čezmejnih vplivov (A). *Odlok ne predvideva prostorskih ureditev in/ali obsega usmeritev za razvoj, ki bi lahko imele vpliv na območju Republike Hrvaške ali Republike Italije. Omilitveni ukrepi niso potrebni. Posebno (s planom povezano) spremljanje stanja ni potrebno.*

Sklepna ocena

OPN MO Koper z ustreznim vključevanjem varstva okolja v določila pomembno prispeva uveljavljanju trajnostnega/vzdržnega razvoja, k zmanjševanju in/ali omejevanju vplivov prostorskih ureditev (dejavnosti, posegov) na okolje, ohranjanju naravnih virov in vrednot v prostoru ter zagotavljanju pogojev za varno in prijetno človekovo bivanje.

OPN MO Koper z ustreznim vključevanjem varstva okolja v določila pomembno prispeva uveljavljanju trajnostnega/vzdržnega razvoja, k zmanjševanju in/ali omejevanju vplivov prostorskih ureditev (dejavnosti, posegov) na okolje, ohranjanju naravnih virov in vrednot v prostoru ter zagotavljanju pogojev za varno in prijetno človekovo bivanje.

Vplivi so bili ločeno ocenjeni za strateški in izvedbeni del OPN. Vplivi na posamezne okoljske sestavine so ocenjene z razredi: pozitiven vpliv (A), nebistven vpliv (B) in nebistven vpliv ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (C).

Okoljsko poročilo se je izdelovalo sočasno s pripravo OPN. Ker je strateško ocenjevanje vplivov v svojem bistvu načrtovalna dejavnost, katere namen je doseči ravnotežje med varstvenimi zahtevami in razvojnimi potrebami, so bile ugotovitve OP, ki se nanašajo na okoljevarstvene vsebine, že vključene v posamezne dele OPN.

<i>Na podlagi ugotovitev okoljskega poročila in ob upoštevanju opredeljenih omilitvenih ukrepov je vplive OPN Mestne občine Koper moč opredeliti kot okoljsko sprejeml</i>
--